

Bakonyi István

Fehérvári napló

2015. június 1., hétfő: A könyvhét – a csütörtöki hivatalos megnyitó előtti – „mínuszos” napja. Előbb a Szent László-teremben a megyei szerzők és könyvek szemléje Csurgai Horváth József és Bobory Zoltán moderálásával. Aztán a Királykút Emlékházban Fenyvesi Ottó *A szabadság foglyai* című esszéketét mutatom be. A délvidéki származású, Veszprémben élő író és költő hozott egy zenészt is: Nagy Gergely gitározik. Indokolt, hiszen a könyvben nemcsak irodalomról, a régi Jugoszláviáról esik szó, hanem zenéről is, főleg a rock and rollról és a punkról is. (Az est ötlete márciusra vezethető vissza: akkor kaptuk meg Ottóval együtt a József Attila-díjat, s utána kezdődött a szervezés.)

Június 6., szombat: Délelőtt a *Pilinszky és Fehérvár* című kiállítás megnyitója a Szent István Király Múzeum Országházszló téri épületében. Festmény- és fotótárlat, Fitz Péter ajánlja figyelmünkbe. S benne régi kiállítások (Schaár Erzsébet, Kondor és mások) emlékei, hiszen P. J. több fehérvári tárlatot nyitott meg annak idején. S közben pörög Czinki Feriék filmje a fenti tárgyban. Kovács Péterék, Zsadonék, Illyésék mellett én is benne vagyok, tekintettel az 1981-es, Rákóczi iskolabeli irodalmi délutánra. Akkor (egyébként Bartók századik születésnapján) volt a költő a vendégünk. S miként nem sokkal március 25. után kiderült: ez volt utolsó nyilvános szereplése.

Június 11., csütörtök: A Béla úti temetőben Gáspár László költőbarátunk temetése. Nemrég tüdőrákműtétje volt, és úgy tűnt, túléli. Aztán Csákvárra került, és ott lett rosszul. Tornyai Gábor plébános celebrálja a vízbemosásos szertartást.

Június 30., kedd: Hivatalos levél Bodajkról: fölnevelő településem díszpolgára lettem. Wurczinger Lóránt polgármester pénteken adja át a kitüntetést. Azért ez is kivételes életpillanat.

Július 13–16., hétfő, csütörtök: Néhány szép nap a szigligeti alkotóházban. Öröm, hogy egy asztalnál ülünk Dobozi Eszterrel és Alföldy Jenővel. A feleség megajándékoz bennünket új, válogatott verseskötetével.

Amúgy Szigliget a régi, bár a kastélyt felújították.

Július 20., hétfő: A „tikkadt szöcskenyájak” évada. 40 fok körüli hővel.

Augusztus 3., hétfő: Mits Gergő és Vörös Tamás főszervezésében újra jazzfesztivál. A két helyszín a Kossuth-udvar és a Zichy-színpad. Ma este

ez utóbbi téren a világhírű Electric Deluxe hatalmas koncertje. A francia együttes a könnyedebb, emészthetőbb zenét játssza, igen nagyszámú közönség előtt. Énekesük, James Copley valódi varázsló. Jelszava: szabaddítsd fel az elmédet!

Augusztus 14., péntek: A királyi napok látványos megnyitója a Városház téren, miközben újra nagyon élénk a belváros. Az Országalma köré fölépített színpadon, az óriásbábok előtt előbb az Alba Regia zenekart vezényli Drahos Béla: Beethoven István király-nyitányát hallgatjuk a nagy fényben. Cser-Palkovics András polgármester jelképesen átadja a Szent István-emlékjelet a püspökség előtti téren, a Technika Háza elé áttelepített Józsa Bálint-féle millenniumi emlékhely helyett. A díszvendég a kaposvári kolléga, Szita Károly is szól néhány szót. Gyönyörű nyári est.

Szeptember 4., péntek: Egy délutáni busszal Pestre megyek. A főváros szélén látom a Keleti pályaudvarról gyalog elindult migránsokat. Kb. ezren gyalognak Bécs felé. Különös, szomorú, vegyes érzések bennem. Babakocsit tolok is vannak közöttük. Ide jutott a világ. Ide jutott az ember. Ki tudja, mi vár még rájuk? Gonosz embercsempészek áldozatai? Mindenütt káosz. Magyarországot sokan bírálják, gyakran ok nélkül. Álszent módon. A megoldást senki sem látja.

Aztán a Népliget körül rendőrök százai. Mintha szükségállapot lenne. Pedig „csak” az esti magyar–román meccs miatt. Az Andrássy úti Írók boltjába könnyen eljutok. Petőcz András hívására megyek, s ott G. Komoróczy Emőke róla szóló monográfiáját mutatom be. Remek könyv egy remek életműről.

Aztán újra a Népliget. Helikopterek köröznek fölöttünk, petárdák robbannak, fekete ruhás rendőrök és drukkerek. Pedig még vagy másfél óra van a meccs kezdetéig. Végre fölszálok egy buszra. A sofőr szerint kétezer rendőr van az utcákon. Az Üllői úton lépésben közlekednek a járatok. De hazaérek. A tv-ben migráció és futball. Utcai zavargások. A kemény mag. Kemény idők.

Szeptember 9., szerda: Az augusztusban meghirdetett Bella István-emlékév első fehérvári estje egy múlt havi, sárkeresztúri verses rendezvény után. Jó érzés, hogy vagyunk vagy százan a Vörösmarty Társaság termében. Előbb Cserta Gábor és fia, Balázs ad elő egy remek montázst, megzenésített versekből. Aztán Bobory Zoltán szép bevezetője után enyém a szó. Brájer Éva alpolgármester személyes hangon szól a költőről, akivel édesapja jó kapcsolatban volt. Őt a keresztúri polgármester, Csutiné Túri Ibolya követi, majd a Hetek még élő három tagja, Ágh István, Buda Ferenc és Serfőző Simon vall Belláról. Közben B. Z. és Maklári Éva mond verseket. Itt van, és együtt örül velünk Zayzon Márta, a költő felesége is. Azt hiszen, szépen ébresztgettük a kilenc éve halott költőt.

Szeptember 14., hétfő: Néhány óra Czigány Györggyel. Előbb a Vörösmarty Rádióba megyünk, Kozma Ágnes vendégei vagyunk. Onnan a Fehérvár tv-be sétálunk, ott Vakler Lajos a riporter. És a harmadik „forduló” a Királykút Emlékház, az irodalmi est színhelye. A *Győri Te Deum* című kötetet mutatom be, amiből sajnos, nem sikerült példányt szereznünk, de más kötetek azért vannak. Írtam egy recenziót diáriumról, majd az Életünkben jelenik meg. Most ezt olvasom föl. Látom, tetszik a vendégnek. Aztán ő következik. Rendkívül élvezetesen mesél, anekdotázik, derűs és borús epizódokkal. Csodálatos ember! S már 84 év áll mögötte.

Szeptember 28., hétfő: Egy tehetséges, rokonszenves, csöndes, fiatal és jó költő a mai vendég a Királykúton. Ughy Szabina *Séták peremvidéken* című kötetét mutatom be. A beszélgetésben egy korához képest bölcs, szerény egyéniség bontja ki szárnyait. Versben is akkor szól, ha szükségét érzi. Modern és hagyománytisztelő, magyar és európai.

Október 21., szerda: Péntek Imre *Emlékpróba* című verseskötetét mutatom be a Vörösmarty Társaságnál. Jó találkozni hajdani Árgus-főszerkesztőnkkel, s még inkább remek kötetével. Szívesen beszélek róla, aztán kötetlen csevegés.

November 5., csütörtök: A Szabadművelődés Házában Molnár Artúr *Vörös október* című fotókiállítását nyitom meg. Persze, hogy sok az áthallás a címben (ezzel élek is), de voltaképpen az öt évvel ezelőtti iszapkatasztrófa a tárgy. Gyönyörű és borzalmas képek a szörnyűségről. A fotós így mondja ki a kint, s egyben segít a föloldásban.

November 23., hétfő: Újra itt van Balczó András. Örülök, hogy első szóra elfogadta a meghívást. A Királykúton minden szék foglalt, amikor bevezetem előadását. Most is „evangelizál” minden idők legjobb öttusázója.

December 28. hétfő: Túl vagyunk a karácsonyon. Túl sok-sok feszültségen, várakozáson, s a beteljesülésen. Szép istentiszteleteken, áhítatokon. Családi pillanatokon, a régen várt találkozásokon. Egy ködös úton lányoméktől hazafelé. De a megszületett Megváltón sosem leszünk túl.

2016. január 5., kedd: Azért a belvárosban nem oly szép a havas táj. A természetben szebb. Itt latyakos, szürke és rideg. Miként gyakorta emberi dolgaink is. A belső viszályok, a szakmai féltékenység, az önzés, a hatalomvágy.

Január 11., hétfő: Megyeri Zoli operatőr barátunk üzeni: ma reggel meghalt Varga Sándor, a jeles rádiós, szervező és energiákban igen gazdag ember. A Fehérvári Versünnep atyja, a csíkcsomortáni Szellő Szálló és oly sok gyönyörű program gazdája. Legfőképpen a nyári verstáboré,

ott, Székelyföldön. Tavaly kétszer is vendége lehettem Csíkbán. 54. évében vitte el a hasnyálmirigyrák. Nagy a veszteség. Nyugodjon békében!

Február 24., szerda: A Vörösmarty Társaság termében a dunaújvárosi Gáspár Aladár kiállítás és könyvbemutatója. Mert hogy fest és ír. Revák István a mai házigazda, ő nyitja meg a tárlatot és beszélget vendégével. Ahogy nézem a festményeket, egy szó motoszkál bennem: a többrétegűség. Anyagi és szellemi értelemben egyaránt. Azt hiszem, nála a vers az illusztráció.

Február 29., hétfő: Mára Vári Fábián Lászlót hívtam a Királykút Emlékházba. Még tavalyi verseskötete, az *Ereimben az idő* a bemutatandó anyag, s ezt én követem el. A kárpátaljai szerzők legjobbját látom Laci-ban, aki tiszta beszédével és átélt versmondásával itt is nagy sikert arat. Persze téma az ottani sors, a háborús veszély is. Akkor is, ha most viszonylagos béke van Ukrajnában. Egyébként mostanában kevesebb verset ír, inkább a regény műfaját gazdagítja.

Március 7., hétfő: Néhány óra Szakonyi Károllyal. Előbb a Fehérvár tv-be megyünk a Kossuth-díjas íróval, hogy Vakler Lajos interjút készítsen vele a *Fehérvári beszélgetések* című műsor számára. Egy ajtóval odébb Kozma Ágnes vár bennünket, ő meg a Vörösmarty Rádióknak dolgozik. Onnan a Vajda János könyvesboltba megyünk, ahol Köntös Attila boltvezető fogadja az író egy dedikálásra. Ide nem sokan jönnek, de a Királykúton annál többen vannak. Ott mutatom be a *Hangversenydarabok* című novelláskötetet, majd beszélgetünk. Sz. K. igen élvezetesen mesél, pl. színházi és drámaírói múltjáról. Két rövid írást fel is olvas, az est végén szépen fogynak könyvei. Aztán kiviszem a Piac térre, az egyik esti buszhoz. Szép nap volt.

Március 16., szerda: A Bella-émlék mai programja Sárkeresztúron, a költőről elnevezett művelődési házban. Ezúttal Dinnyés József énekel megzenésített verseket. Rövid bevezetőm után a daltulajdonos élvezettel mesél és énekel. Látszik rajta, hogy lelkiileg is közel állt az ünnepezt költőhöz.

Március 31., csütörtök: Újra egy emlékezetes est, most a Szent István Művelődési Házban, ahol a 90 éves Kallós Zoltánt köszönti Fehérvár. Cser-Palkovics András tiszteletbeli polgár címet ad át a legendás néprajzosnak. A műsor gyönyörű. Fehérvári és tordasi zenészek, táncosok ünneplik a mestert.

Aztán Jakubek Tibor jóvoltából végre megnézzük a galériában Kubinyi Anna csodaszép emlékkiállítását. Székelykapu textilből – ilyet nem láttam korábban.

Április 8., péntek: Költői és festői est Büki Attilával a Kisfaludi Közösségi Házban, a város „peremén”. Szép, finomlelkű akvarellek a falakon, kötetlen beszélgetés a közönség előtt. No, meg a helyi Búzavirág kar népdalai. Testvérmúzsák randevúja.

Április 12., kedd: Idegenvezetés almákkal – ez Petrőczy Éva új verseskötetének címe, és ezt mutatjuk be ma délután Bakonycsernyén, a művelődési házban. Szarka István evangélikus esperes a házigazda. Értő, érzékeny lélek. Bevezetője után én „moderálok”, Éva pedig újra elemében van. Most is férje, Szabó András hozta kocsival, s Fehérváron csatlakoztam hozzájuk. Hazafelé Bodajkon kiszállok, feleségem, Ili jön értem, hogy a fehérvárcsurgói szőlőhegyen töltsünk néhány órát. Szépen csinosodik a ház környezete.

Április 18., hétfő: A Hungarovox Kiadó estje a Királykúton. Vendégünk Kaiser László költő, a kiadó vezetője, valamint Baranyi Ferenc és Dinyés József. Színes program, jó hangulatban. D. J. saját és költők verseit énekli, B. F. Dante-fordításáról beszél, meg a hajdani, fehérvári költőhöz, Bokros Jánoshoz fűződő barátságáról. És egy kuriózum: költőtársa lányának, az újságíró Juditnak átad egy eddig kiadatlan Bokros-verset.

Április 22., péntek: A polgármester gesztusának köszönhetően mai Bella István-emlékülésünk a városháza dísztermében kezdődik. Az előadók közül – Kertész Imre temetése miatt – nincs itt L. Simon László és Petőcz András, gyengélkedése miatt pedig Kabdebó Lóránt, de valamennyien elküldték szövegüket. Így, mint az ülés elnöke, fölolvastam mind a hármat. Itt van viszont Zsille Gábor, aki a műfordítóról és Káliz Sajtos József, aki a nyelvteremtőről beszél. Amúgy nagyon értékesek a távollevők dolgozatai is, tele fontos adalékokkal és személyes hanggal. Az is szép, ahogy a középiskolás versmondó, Marth Fruzsina megoszt velünk két verset. Hasonlóan nagyon emberien szól újra Brájer Éva alpolgármester. Este telefonon Márta, B. I. felesége szól ide: nem bánta meg, hogy eljött...